

PÆDAGOGISK PLAN 2021

**“It`s important
that at least one
person
is crazy about
the child.”**

Urie Bronfenbrenner

Dagtilbudsområdet

Indholdsfortegnelse

1. HVAD ER PÆDAGOGISK PLAN

2. DET PÆDAGOGISK GRUNDLAG

- 2.1 Politiske mål på dagtilbudsområdet
 - 2.2 Kommunens børnesyn
 - 2.3 Ny dagtilbudslov 2018
 - 2.4 Ny styrket læreplan – grundlæggende tanker
-

3. PRAKSIS

- 3.1. Dagtilbuddets profil (herunder værdigrundlag eller andet styringsgrundlag)
 - 3.2. Børn i udsatte positioner
 - 3.2.1 Lokalt beredskab
 - 3.2.2 Tværfagligt samarbejde
 - 3.3. Forældresamarbejde
 - 3.3.1 Samarbejde om det enkelte barns trivsel og udvikling
 - 3.3.2 Forældrebestyrelsen og den pædagogiske læreplan
 - 3.3.3 Forældretaktikken
 - 3.4. Overgange
 - 3.5. Digital dannelse
 - 3.6. Bakspejl
-

4. PÆDAGOGISKE LÆREPLANER

Alsidig personlig udvikling
Social udvikling
Kommunikation og sprog
Krop, sanser og bevægelse
Kultur, æstetik og fællesskab
Natur, udeliv og science

- 4.1 Evaluering af læreplaner
-

5. HVORNÅR

1. PÆDAGOGISK PLAN

Konceptet Pædagogiske Planer i Brønderslev kommune, udgør en fælles ramme for hele dagtilbudsområdet. Konceptet er blevet til i et samarbejde mellem ledelse og kommunens børnehaver, integrerede institutioner og dagpleje.

I samarbejde med Børne- & Skoleudvalget har dagtilbudsområdet besluttet, at de pædagogiske læreplaner udarbejdes og integreres som en del af dagtilbuddets samlede plan. Det betyder, at alle relevante og ønskede elementer af betydning for det pædagogiske arbejde – herunder de pædagogiske læreplaner - er samlet i ét og samme dokument. Dette dokument kaldes: **Pædagogisk Plan**.

De Pædagogiske Planer anvendes også som et supplement til og et redskab i den løbende dialog mellem dagtilbuddet, dagtilbudschefen og den pædagogiske konsulent. Det betyder, at det årlige tilsynsbesøg også tager udgangspunkt i dagtilbuddets Pædagogiske Plan.

2. DET PÆDAGOGISKE FUNDAMENT

Børnehaver, integrerede institutioner og dagpleje i Brønderslev Kommune skal løbende sikre, at der er overensstemmelse mellem:

- det, der politisk er vedtaget
- det som det enkelte dagtilbud har beskrevet i sin pædagogiske læreplan
- den pædagogiske hverdagspraksis

Fundamentet for den pædagogiske praksis på 0-6 års området og således også fundamentet i Pædagogisk plan, er kommunens *Sammenhængende Børnepolitik*, de politiske mål for dagtilbudsområdet og den nye dagtilbudsreform.

Det betyder, at de indsatser for børnenes læring og handlinger i dagtilbuddets læringsmiljø og daglige praksis, og som det enkelte dagtilbud fastsætter for de seks temaer i den pædagogiske læreplan, har sit udgangspunkt i dette fundament.

2.1 Politiske mål for Dagtilbudsområdet 2017-2019

Alle børn i fællesskaber

For at alle børn skal trives og udvikles, skal de opleve sig som værdsatte deltagere i dagtilbuddets fællesskaber og have gode relationer til børn og voksne. Der skal være fokus på at styrke inkluderende processer og at udvikle et miljø, der appellerer til alle børn.

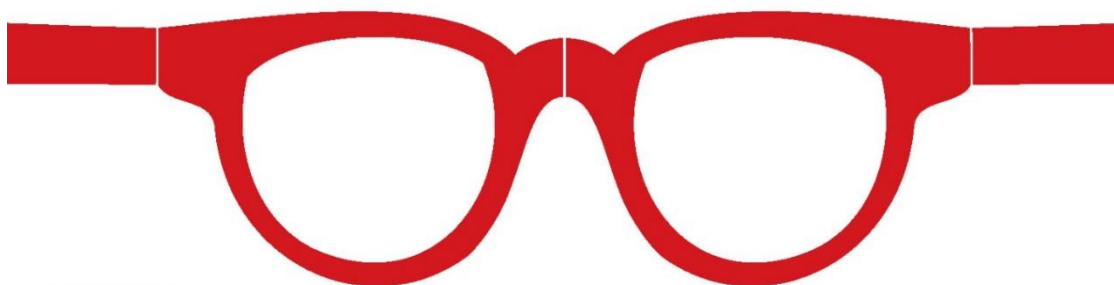
Læring for alle

Der skal ud fra et bredt læringsbegreb skabes gode læringsmiljøer for og med børnene. Gode læringsmiljøer der fremmer børnegruppen og det enkeltes barns læring og udvikling. Her skal tænkes at hvert barn er medskabere af sin læring i et pædagogisk læringsmiljø, som det pædagogiske personale og ledelse har ansvaret for at rammesætte og organisere.

2.2 Kommunens børnesyn

Der blev i 2015 formuleret et fælles kommunalt børnesyn som danner grundlaget for alle fagprofessionelles pædagogiske arbejde i skoler og dagtilbud. Børnesynet opstod på baggrund af de tværfaglige indsatser i projekt Udvikling i fællesskaber. Børnesynet er også en væsentlig del af kommunens Sammenhængende *Børnepolitik*.

B Ø R N E S Y N

BØRNESYN

Det enkelte barn er ligeværdigt, unikt og indeholder masser af ressourcer og udviklingspotentialer. Barnet udvikler sig og lærer gennem relationer til andre – såvel børn som voksne i et forpligtende fællesskab.

Barnet skal forstås ud fra de sammenhænge, det indgår i og ud fra de betingelser det har for at handle. Barnets adfærd kan derfor ikke ses løsrevet fra de voksnes praksis og slet ikke løsrevet fra de rammer og regler de voksne sætter op for børnenes liv med hinanden.

- For at forstå barnet, skal vi voksne undersøge barnets baggrund og hverdag
- Barnet er aldrig et problem, men det kan være en del af en problematik – og så har vi som voksne ansvaret.
- Barnets trivsel og udvikling påvirkes af hvilken tilgang og sprog, vi voksne anvender i kontakten med barnet

SOM FAGPROFESSIONEL I BRØNDERSLEV KOMMUNE BETYDER DET:

- At du er bevidst om, at den måde du forstår barnet på og det sprog du bruger, har afgørende betydning for barnets udvikling og muligheder.
- At du tager ansvar for at finde ud af hvad det er der i omgivelserne står i vejen for barnet, hvis barnet ikke lykkes ift. de krav og forventninger vi stiller i dagplejen, daginstitutionen og i skolen.
- At du aldrig beskriver et barn negativt - for så er det umuligt at forandre sig som barn
- At du kan tænke ud fra flere perspektiver, fordi virkeligheden altid kan se anderledes ud og kan ændres. Derfor benytter du flere forskellige tilgange for at barnet skal lykkes.
- At du er bevidst om at et fællesskab ikke udvikles ved at fokusere på individer – men snarere omvendt: Fællesskabet er rammen for individets dannelse og udvikling
- At du er bevidst om, at forældres holdninger og deltagelse i børnenes liv, har betydning for børnenes fællesskaber

2.3 Ny dagtilbudslov

D. 1. juli trådte der en ny dagtilbudslov i kraft. Baggrunden for den nye lov er en politisk aftale som regeringen, Dansk Folkeparti, Socialdemokratiet og Radikale Venstre indgik i juni 2017. Lovens overordnede formål er at sikre et kvalitetsløft på dagtilbudsområdet.

Den politiske aftale sætter særligt fokus på tre hovedtemaer:

1. Øget fleksibilitet og frit valg for børnefamilier
2. bedre læring og trivsel for alle børn og et sammenhængende børneliv (Ny styrket læreplan)
3. Høj kvalitet gennem faglighed og tydelig ledelse

Der arbejdes både på politisk og forvaltningsniveau og i det enkelte dagtilbud, med den nye dagtilbudslovs hovedelementer over de kommende år.

2.4 Ny styrket læreplan- grundlæggende tanker

Pr. 1. august 2018 træder en nye pædagogiske læreplaner i kraft. De er en del af den nye dagtilbudsftale, som blev godkendt i Folketinget juli måned.

En af de grundlæggende tanker bag den nye styrkede pædagogiske læreplan er, at hvert barn er medskabere af sin læring i et pædagogisk læringsmiljø, som det pædagogiske personale og ledelse har ansvaret for at rammesætte og organisere. Det pædagogiske personale har et ansvar for at støtte, guide og udfordre børnene, hvad enten der er tale om leg, planlagte aktiviteter, rutiner eller spontant opståede situationer.

Den pædagogiske læreplan tager afsæt i et bredt læringsbegreb og skal understøtte personale og ledelse i at skabe gode læringsmiljøer for og sammen med børnene. Det er hensigten, at legen og en legende tilgang til læring, barnets interesser, undring og nysgerrighed samt det pædagogiske personales viden om at fremme læring og udvikling, er udgangspunktet for de læringsprocesser, som barnet indgår i.

3. PRAKSIS

Den kommunale dagpleje er kommunens største institution, og er for børn i alderen 0-2,10 år.

Vi er 145 dagplejere hvoraf en del er pædagogisk uddannet.

Vi passer i dag ca. 500 børn i private hjem, fordelt over hele kommunen.

7 dagplejepædagoger varetager årlige tilsyn, samt pædagogisk sparring og vejledning af dagplejerne.

Vi har dagplejere i følgende byer:

Brønderslev, Stenum, Manna/Thise, Serritslev, Jerslev, Ø. Brønderslev, Klokkerholm, Hjallerup, Dronninglund, Asaa, Agersted, og Flauenskjold.

Vi har endvidere et gæstehus i Brønderslev med plads til 15 børn – i belastede perioder op til 20 børn.

En dagplejer har 4 faste børn + 1 plads til gæstebarn.

Alle dagplejehjem er godkendt ift. fysiske rammer, allergivenligt, husdyr, sikkerhed mm.

Dagplejen er mangfoldig, qua vores konstruktion, har vi har forskellige typer dagplejere og forskellige typer dagplejehjem - men alle arbejder ud fra en fælles ramme og pædagogisk fundament, der betyder og sikrer, at det enkelte barn får den samme mulighed for udvikling, trivsel og læring, uanset hvilken dagplejer barnet er hos.

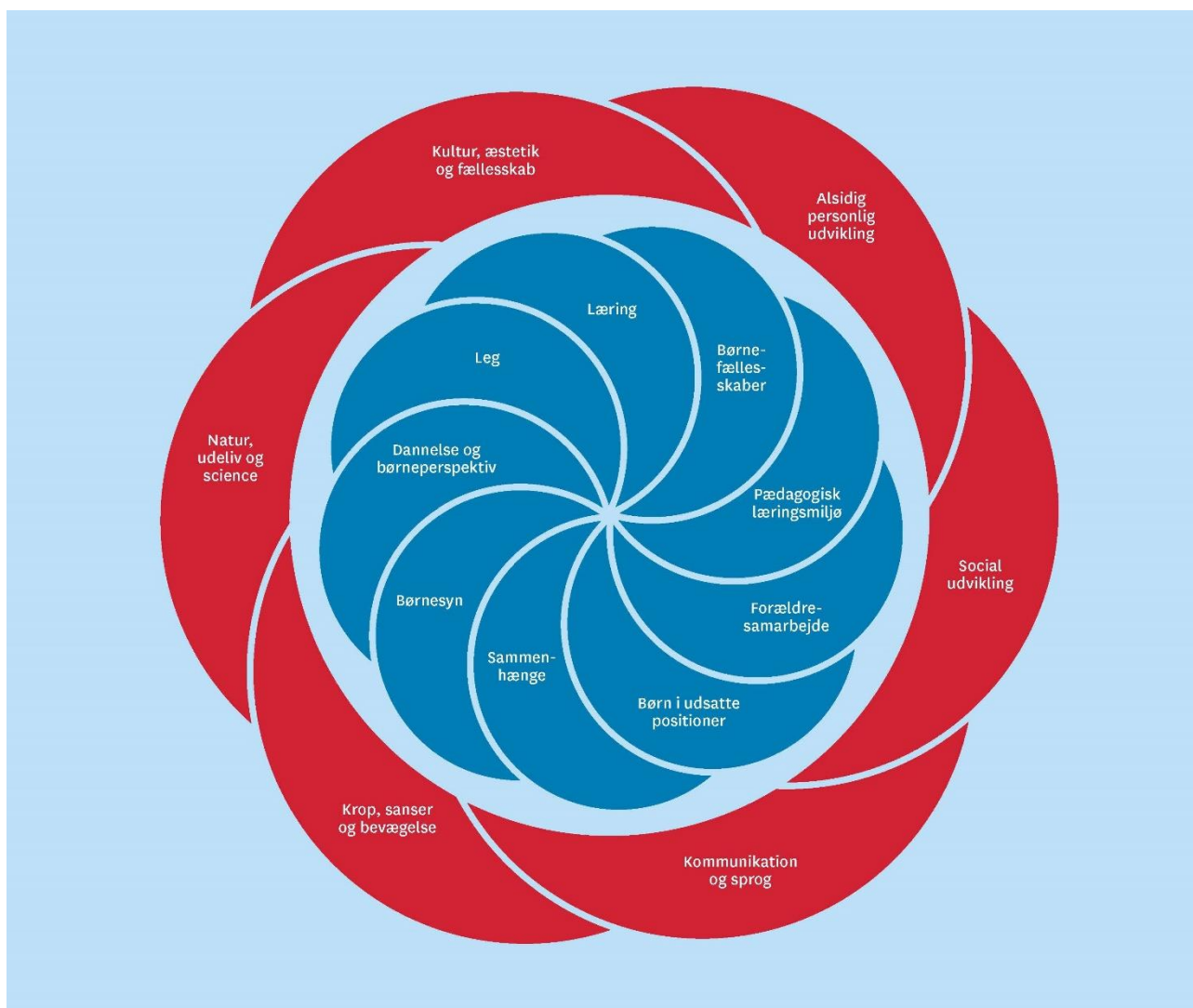
Dagplejerne er inddelt i områder/distrikter og legestuegrupper. Legestuegrupperne mødes i heldagslegestue hver 14. dag. Denne dag afleverer og henter forældrene deres børn i legestuen, børnene tilbringer således hele dagen i legestuen sammen med jævnaldrende børn fra gruppen.

Legestuedagen foregår i meget forskellige lokaler/rammer, lokalerne deles i de fleste tilfælde med andre brugere eks. spejdere, pensionister, sportsfolk mm. Læringsrummet vil derfor være af vidt forskellig karakter, og med forskellige muligheder.

Alle legestuegrupper arbejder med de 6 læreplanstemaer i såvel planlagte som spontane aktiviteter og alle grupper har udarbejdet individuelle handlingsplaner for deres legestuegruppe.

Heldagslegestue skal bla. bidrage til, at børnene føler, at de hører til og har en plads i et større børnefællesskab, som er mangfoldigt. Børnene møder andre børn og voksne og øves i et passende tempo "klar til børnehave". Dagplejerne hjælper og støtter børnenes initiativ til leg og samspil med andre børn og voksne, de planlægger aktiviteter så alle børn kan opleve og føle glæde ved at indgå i et større børnefællesskab.

Pædagogisk Plan 2021

Med den styrkede pædagogiske læreplan skabes en bredere forståelse for sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, udvikling og læring.

Blomsten viser, det pædagogiske grundlag som består af 9 centrale elementer og de 6 læreplanstemaer.

Læringsmiljøet i dagplejen handler om de muligheder som dagplejeren i det daglige pædagogiske arbejde har for at skabe trivsel, udvikling og læring for det enkelte barn. Hvordan organiseres og tilrettelægges aktiviteter, hvordan tænkes læreplanstemaerne ind i de daglige rutiner og refleksioner ift. at de seks læreplanstemaer ikke ses som isolerede temaer, men altid tænkes ind i en sammenhæng med de øvrige læreplanstemaer = hvordan tilbydes udviklende læringsmiljøer gennem hele dagen.

Børns trivsel, udvikling og læring er i høj grad afhængig af tilknytning og et relationelt samspil med en voksen. Den voksne(daglejer) er og skal være garant for at medvirke til at skabe et sundt fællesskab og læringsmiljø som fremmer og understøtter børnenes trivsel, udvikling og læring.

Pædagogisk Plan 2021

Alle børn i dagplejen skal føle sig ønskede og værdifulde, opleve tryghed og omsorg, kompetente og nærværende voksne, som støtter og hjælper barnet i at opleve en tryk hverdag og opbygge relationer i børnefællesskabet.

De voksne omkring barnet er altid ansvarlig for relationens kvalitet og dermed altid en del af læringsmiljøet/kontekst.

Læringsmiljøet skal ses og forstås som en aktiv læringsressource

Læringsmiljøet skal ses i et børneperspektiv, dagplejer skal se og opleve de forhold/læringsmiljøer som børnene tilbydes med barnets øjne.

Læring hele dagen

Tid og ro til fordybelse og tid til at øve sig er centralt i hverdagen hos den enkelte dagplejer. Vi giver børnene muligheder for at fordybe sig, erfare og lære ved at øve sig, udforske og eksperimentere - i dagplejen er der ikke en fast tidsplan. Hverdagens læring og aktiviteter tager udgangspunkt i børnegruppens sammensætning og børnenes behov.

Læring i de daglige rutiner:

Alle daglige gøremål kan og skal fyldes med læring, den fysiske indretning og justering heraf skal understøtte læringsmiljøet. Dagplejeren skaber tid og rum til læring, eks. overgangen fra inde leg til ude leg, børnene har mulighed for at øve sig i af og påklædning, de bliver udfordret, hjælper hinanden og får succesoplevelser i det lille fællesskab, alt under dagplejerens nærvær og guidning. Den gode stemning omkring måltidet er værdifuld. Måltidet skal appellere til børnenes sanser og børnene skal føle glæden ved at spise. De praktiske opgaver omkring måltidet skal målrettes børnenes udviklingsniveau, det bidrager til meningsfuld læring, børnene er engagerede, deltagende og oplever mestring.

Dannelse, små børnefællesskaber og fælles opmærksomhed:

En børnegruppe på 4 giver god mulighed for at skabe og opnå en fælles opmærksomhed, udvikle sproget og støtte børnene i at skabe tætte relationer med de andre børn. Dagplejeren kan i sin hverdag planlægge og improvisere så børnene får sociale erfaringer og oplevelser. De små børn spejler sig i de store børn og de store børn lærer at tage hensyn til de små - børnene lærer at mangfoldighed er en styrke.

Legen

Små børns læring sker gennem leg. Børn skal lege og de skal øve sig på at lege. Dagplejeren skal skabe et miljø som bidrager og støtter barnet i at opleve glæden ved at lege.

Dagplejeren skal i samarbejde med dagplejepædagogen skabe et godt og inkluderende miljø, så alle børn får mulighed for at deltage og opleve glæden ved leg. Dagplejeren er rollemodel, hun er engageret, guider og følger børnenes initiativer. Børnene støttes i lege de selv tager initiativ til, dagplejeren er opmærksom og griber de spontane øjeblikke som opstår, udvikler legen og forbinder på den måde leg og læring.

Pædagogisk Plan 2021

Tilsyn og vejledning.

Dagplejepædagogen har en central rolle i den daglige pædagogiske praksis. Dagplejepædagogen er opdateret på ny viden og forskning og er forældrenes garant for, at alle børn sikres et læringsmiljø der understøtter børnenes udvikling og trivsel.

Dagplejepædagogen udfører 2 årlige tilsyn 1 anmeldt og 1 uanmeldt.

Tilsynet er med fokus på dagplejerens læringsmiljø, herunder om og hvordan den styrkede pædagogiske læreplan og de 6 læreplanstemaer omsættes i praksis. Dagplejepædagogen har fokus på børnenes trivsel, en tidlig opsporing og indsats og om, der skabes et stimulerende og inkluderende læringsmiljø som bidrager til at såvel det enkelte barn som hele børnegruppen er i trivsel.

Derudover kommer dagplejepædagogen jævnligt og vejleder og støtter dagplejeren i arbejdet med børnene. Med udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag, Børnesyn og Den sammenhængende børnepolitik, giver dagplejepædagogen dagplejerne faglig vejledning og sparring. Dagplejepædagogen sikrer at praksis står mål med det pædagogiske grundlag.

Dagplejepædagogen omsætter teori og ny viden til hverdagens praksis, og er med til at udvikle dagplejerens kompetencer og blik for såvel det enkelte barns som børnegruppens behov. Dagplejepædagogen følger op på det pædagogiske arbejde og er i tæt dialog med den enkelte dagplejer.

Dagplejeren vejledes i forståelsen af, og bevidstheden om, at omsorg og tryghed er grundlæggende for små børns læring og trivsel.

Dagplejepædagogen skal sikre, at de tiltag og indsatser som iværksættes også udføres i hverdagen, samt fastholde og evaluere læringsmål for det enkelte barn.

FAM foretager 1 årligt sikkerhedstjek, som dagplejepædagogen følger op på.

Gæstehus/gæstepleje

I Brønderslev by har vi et velfungerende gæstehus med fire faste medarbejdere. Gæstehuset varetager gæsteplejen for børn i Brønderslev og til tider børn fra de små omkringliggende distrikter. Gæstehuset er placeret centralt i byen, og huset benyttes samtidig til legestue for grupperne i Brønderslev.

I Hjallerup og Dronninglund har vi igennem længere tid været udfordret med hensyn til gæsteplejepladser. Tilgang af børn, mange ny ansættelser, og dagplejernes seniorordning med mulighed for at frasige sig gæstebørn, har givet et mærkbart pres i disse distrikter.

Ledelse – arbejdsmiljø

I dagplejen er vi alle forpligtede til at bidrage til at skabe en udviklende og positiv arbejdskultur. Alle tager ansvar for at vi har et fagligt og udviklende pædagogisk miljø. Daglig kollegial sparring bidrager til refleksion og kvalificerer den enkelte dagplejepædagog i formidlingen/vejledningen af dagplejerne. Vi er alle ansvarlige for at bidrage til den gode stemning, en positiv hverdag med god humor. Vi har fokus på arbejdsmiljøet hos den enkelte dagplejer og legestuegruppen. Arbejdsmiljøet er fast punkt på lokaludvalgsmøderne, og vi glædes over en stabil medarbejdergruppe med lavt sygefravær.

Pædagogisk Plan 2021

Dagplejepædagoggruppen består af kompetente medarbejdere med en høj faglighed. Arbejdstiden tilrettelægges således, at dagplejepædagogerne får tid og rum til faglig udvikling og sparring med hinanden.

Leder vægter at være tilgængelig og har fokus på, at lytte til dagplejepædagogerne, være nysgerrig, kommunikere og navigere, så den enkelte dagplejepædagog føler sig set og mødt. Alle stemmer skal høres, det bidrager til arbejdet med udviklingen af en fælles forståelsesramme.

Vi respekterer og anerkender hinandens forskellighed og udnytter de personlige og faglige kompetencer.

Selvorganisering, fælles ansvar og fleksibilitet, er med til, at dagplejepædagogerne har mulighed for at forene arbejdsliv og familieliv på en såvel befordrende som professionel måde. Det styrker arbejdsglæden og er med til at skabe et godt arbejdsmiljø.

Værdier som vi værner om:

Vi er modige når vi tør gå andre veje, være kreative og afprøve nye ideer.

Vi er nysgerrige når vi viser interesse og stiller spørgsmål fra en ikke vidende position

Vi er fællesskabende når alle inddrages, har indflydelse og bidrager til samarbejdet.

Medindflydelse og medbestemmelse

4 årlige lokaludvalgsmøder og 4 årlige møder i arbejdsmiljøgruppen (TRIO) er med til at sikre medindflydelse i organisationen.

2 årlige aftenmøder i dagplejegrupperne (Grus, hver andet år)

1 fælles temalørdag for alle dagplejere min. hver andet år med forskellige oplægsholdere, tematikker og fælles kommunale tiltag.

I dagplejepædagoggruppen holdes personalemøde 1 gang om måneden samt pædagogisk møde 1 gang om måneden.

Der er dagsorden til personalemøderne hvor alle kan skrive punkter på, og der udarbejdes referat.

På Pædagogiske møder sættes pædagogiske tematikker, dilemmaer og tiltag på dagsordenen.

Dagplejepædagogerne arbejder i hverdagen selvstændigt og træffer beslutninger på egen hånd. Det er derfor vigtigt at vi på de pædagogiske møder bruger tid på at holde fast i fælles mål og retning.

Praksisfortællinger er med til at styrke og skabe forståelse for hinanden, sproget har stor betydning for oplevelsen og opnåelse af en fælles forståelsesramme. PA og systemisk tænkning er med til at vi ikke absolut altid er løsningsorienteret, men i stedet indtager en nysgerrig position.

3.2 Børn i udsatte positioner

Arbejdet med børn i udsatte positioner er en del af det pædagogiske arbejde i dagplejen. Dagplejens overskuelige miljø er unik og giver barnet adgang til en hverdag i rolige omgivelser samt en tryk voksenrelation.

Pædagogisk Plan 2021

I dagplejen er der mulighed for at skabe faste rutiner og forudsigelighed. Den lille børnegruppe gør det nemmere at tilpasse hverdagen til hele børnegruppen. Aktiviteter kan målrettes og afstemmes således, at også børn i udsat position kan deltage og føle glæden ved børnefællesskabet. Børnegruppen lærer på en tryk og positiv måde, at vi alle er forskellige, men lige betydningsfulde. Dagplejeren spiller en central rolle i at spotte og reagere på tegn hos det enkelte barn som viser udsathed.

Faglig støtte og sparring fra dagplejepædagogen er afgørende for, at den enkelte dagplejer føler sig klædt på til opgaven og de udfordringer, der kan være forbundet med at arbejde med børn i udsatte positioner.

Vidensdeling og tæt samarbejde med sundhedsplejerskerne forud for opstart i dagplejen, er vigtig i forhold til den opsporende og tidlige indsats.

Der arbejdes systematisk med tidlig opsporing ved brug af BTU- skemaer (barnets trivsel og udvikling), hvor dagplejer stiller skarpt på det enkelte barn. Skemaet gennemgås min. 2 gange årligt med dagplejepædagogen. Der arbejdes efterfølgende med læringsmål for de enkelte børn ud fra SMTTE model.

Tværfagligt samarbejde, sparring i småbørnsteam samt vejledning hos PPR's konsultative team, PPR på sporet, PA og vores børnesyn er grundlæggende i arbejdet med alle børn og særdeles med børn i udsatte positioner.

I dagplejen kan et barn eks. tælle 2 evt. 3 pladser alt efter barnets udsathed. Der arbejdes målrettet ud fra det enkelte barns udgangspunkt med handleplan, læringsmål, evaluering og opfølgning hver 3. mdr.(SMTTE)

Dette foregår i et tæt samarbejde med forældre og dagplejer, og de tværfaglige samarbejdspartnere som er relevante.

Dagplejepædagogen kommer oftere og vejleder/støtter dagplejeren, og ekstra hjælp fra frikøbt FTR/FAM benyttes også i et vist omfang.

Vi har i særlig situationer samarbejdet og benyttet indsats fra støtteteamet. Det kan eks. være ifm. overgang til børnehave, hvor et tæt samarbejde med støtteteam og inst. har medvirket til at gøre overgangen så god som mulig for såvel barn som inst., og ikke mindst en tryghed for forældrene.

3.3. Forældresamarbejde

- Samarbejde om det enkelte barns trivsel og udvikling (se master)
- Forældrebestyrelsen og den pædagogiske læreplan
- Forældretaktikken (udvikling i fællesskaber)

Dagplejepædagogerne har tidligt tlf. kontakt og dialog med kommende forældre. Her lyttes til behov og ønsker og vi gør en dyd ud af at finde det gode match i tildeling af dagplejeplads. Forældres ønsker/prioritering opfyldes såfremt det er muligt.

Vi lægger vægt på en god overgang fra forældre til dagpleje, derfor tilbydes forældre for besøg og små trygheds besøg hos dagplejeren inden opstart.

Pædagogisk Plan 2021

Dagplejepædagogen deltager altid i opstartsmødet hos dagplejeren - her starter det gode samarbejde.

Den enkelte dagplejer har i hverdagen alle betingelser for at skabe et godt og tæt samarbejde med forældrene. Forældre og barn møder den samme voksne både morgen og eftermiddag.

Den daglige dialog omkring det enkelte barns trivsel er omdrejningspunkt for det gode samarbejde.

Dagplejeren er bevidst om, og opmærksom på sin tilgang i mødet med forældre og børn, viser glæde og interesse og ikke mindst anerkender, at det er forældrenes barn.

Dagplejeren er åben og lyttende og samtidig professionel i formidlingen af barnets trivsel og udvikling.

Dagplejeren har en central rolle i at inddrage og støtte alle forældre i at føle sig som en del af forældrefællesskabet. Eks. kan dagplejeren opfordre og støtte forældregruppen i deltagelse i div. arrangementer og aktiviteter.

Forældrebestyrelsen er repræsentativt sammensat og tager aktiv del i debat af pædagogiske tematikker og emner og er med til at sikre udvikling i dagplejen. Forældrebestyrelsen inddrages i udarbejdelse af pæd. Plan og har en klar forventning om, at det er et nyttigt og godt arbejdsredskab som skal udleveres hos den enkelte dagplejer.

3.4. Overgange

- Fælles pædagogisk fundament i kommunen
- Lokale indsatser

Vi har i dagplejen igennem lang tid haft et særligt fokus på overgang fra hjem/forældre til dagpleje. (beskrevet under forældresamarbejde), samarbejdet imellem forældre og dagplejer er afgørende for, at overgangen bliver god og tryk.

Ved næste overgang fra dagpleje til børnehave reaktiveres de første erfaringer barnet har. Med dette fokus har vi udarbejdet en formålsbeskrivelse samt handleplan for "Den gode overgang fra dagpleje til børnehave".

Når barnet er ca. 2,5 år tilbydes en "klar til børnehave samtale" med forældre, dagplejer og dagplejepædagog.

Samtalen skal styrke og bidrage til, at alle voksne omkring barnet samarbejder og støtter barnet i overgangen til børnehave. Barnet skal understøttes i sine positive forventninger til børnehavestart.

Samarbejdet med børnehaverne om den pædagogiske praksis skal ligeså understøtte den gode overgang. Børnehaven besøges af dagplejer og det kommende børnehavebarn og opbygningen af barnets følelse af at høre til et fællesskab i børnehaven er hermed startet.

I de mindre byer(distrikter) praktiseres et tættere samarbejde med dagtilbuddet/børnehaven. Eks. besøger medarbejdere fra børnehaven legestuen og får hermed kendskab til kommende børnehavebørn.

Pædagogisk Plan 2021

Der udarbejdes overleveringsskema på alle børn, her er det vigtigt at give børnene det bedste med fra dagplejen.

For børn med specielle behov afholdes en overleveringssamtale inden børnehavestart, her deltager forældre og de fagpersoner som måtte være relevante ift. det enkelte barn.

3.5 Digital dannelse

Alle dagplejere har en i-Pad til rådighed og alle har for nylig fået en officiel mailadresse (9454545.dk). I-pad er et uundværligt redskab i den daglige kommunikation med kontoret, kolleger og forældre.

I-pad anvendes ligeså i hverdagen til optag af små film som kan hjælpe til refleksion og justering af pædagogisk praksis, samt til dokumentation, optimering og kvalificering af pædagogisk vejledning og sparring i samarbejde med dagplejepædagogen.

Der er en fælles beslutning og forståelse af, at I -pad i samvær med en voksen kan bidrage til barnets læring. Eks. sange, musik, puslespil)

3.6 Bakspejl – status og fremadrettet fokus

Alle dagplejere er bekendt med kommunens børnesyn, og vi er opmærksomme på, at vi i alle sammenhænge hvor vi omtaler eller overleverer børn, har fokus rettet på barnets styrker/ressourcer. Vi ser og beskriver altid barnet i en kontekst og har fokus på, at den voksne(dagplejeren) altid indgår i kontekst/læringsmiljøet.

ICDP og relations pædagogik er grundstenen i mødet med det enkelte barn.

I overleveringsbeskrivelser til børnehave tilstræbes, at beskrive barnet ud fra den sammenhæng som barnet trives, udvikles og lykkes med.

I forældresamarbejdet er det rigtig vigtigt, at vi lytter til deres oplevelser, fortællinger og deltagelse i barnets liv.

Børnesynet skal holdes i kog- vi øver os og er alle ansvarlige for at være det gode eksempel.

Vi har i 2018 systematisk arbejdet med tidlig opsporing og indsats. Dagplejerne har min. 2 gange i 2018 udfyldt et BTU (barnets trivsel og udvikling) skema på alle børn. Skemaerne gennemgås med den tilknyttede dagplejepædagog, som vejleder og støtter dagplejeren i læringsmål for det enkelte barn, SMTTE model anvendes til at tydeliggøre og sætte konkrete mål for tiltag og derpå evaluering af indsatsen.

Alle dagplejepædagoger har deltaget i og afsluttet forløbet "Høj kvalitet i dagtilbud" Vores fokus er nu at omsætte ny og evidensbaseret viden til pædagogisk praksis hos den enkelte dagplejer.

Dagplejerens intentionelle miljø, og kvaliteten af samværet med børnene, som nærvær, tilknytning og tryghed er af stor betydning for de små børns trivsel.

Tid og rum i hverdagen med plads til nysgerrighed og udforskning er med til at skabe det gode børneliv.

Pædagogisk Plan 2021

Det faglige kompetenceløft har også givet anledning til refleksive tanker og debatter på vores pædagogiske møder, samt kvalificeret vejledning og guidning til dagplejerne.

Daglejerpædagogerne er nylig startet på pædagogisk sparring med PPR (projekt PPR på sporet). Med udgangspunkt i PA modellen gives faglig sparring på udfordringer og dilemmaer.

"Høj kvalitet i dagtilbud". har givet anledning til at reflektere, debattere og formidle/omsætte ny viden til daglig praksis hos dagplejerne. En vigtig og til alle tider udfordrende opgave for daglejerpædagogerne. Kollegial sparring og kontinuerlig evaluering er med til at kvalificere den pædagogiske vejledning af dagplejerne.

ICDP: alle dagplejere har ICDP niveau 1, det tilstræbes at nyansatte inden for 2-3 år kommer på uddannelsen.

2 hold er i gang med DGI certificering som afsluttes primo 2019. Yderlig 1 hold igangsættes i 2019. De mange nyansættelser kalder på uddannelse i form af "grundkursus" der forventes opstart til efteråret 2019.

Spørgsmål og refleksioner som fremadrettet skal være i fokus.

Hvad er og hvordan skabes et godt og udviklende læringsmiljø hos den enkelte dagplejer?

Hvordan tilpasses læringsmiljøet løbende børnegruppens sammensætning?

Hvordan understøtter og samarbejder daglejerpædagogen og dagplejeren om, at læringsmiljøet hele tiden er i udvikling?

Hvordan veksles mellem planlagte og spontane aktiviteter.

Hvordan sikrer vi, at forventninger til børn i udsat position ikke nedjusteres (PA, kontekst opretholdende faktorer)

Hvordan tænkes læring og pædagogik ind hele dagen og i de daglige rutiner?

Hvordan indarbejdes en evalueringskultur?

Vi arbejder kontinuerligt med at dække behovet for daglejepladser, og har fokus på at ansætte de rette til daglejejobbet. Vi haft en mærkbar tilgang med fokus på at give såvel børn som dagplejer en god opstart.

Pædagogiske læreplaner

4. PÆDAGOGISKE LÆREPLANER

Regeringen ønsker med den nye dagtilbudsaftale at sikre bedre trivsel og læring for alle børn og et sammenhængende børneliv. Dette skal sikres gennem en styrket ramme om det pædagogiske

Pædagogisk Plan 2021

arbejde med børns læring, trivsel og dannelse. Dette skal blandt andet udmøntes i den styrket pædagogiske læreplan som trådte i kraft 1. august 2018.

Læreplanen indeholder seks obligatoriske temaer:

- Alsidige personlige udvikling
- Social udvikling
- Kommunikation og Sprog
- Krop, sanser og bevægelse
- Natur, ude liv og science
- Kultur, æstetik og fællesskab

Læreplanerne og læringsmålene skal være relevante for alle børn uanset baggrund, sprog, kultur og traditioner.

1. ALSIDIGE PERSONLIGE UDVIKLING

Temabeskrivelse:

Alsidig personlig udvikling drejer sig om den stadige udvidelse af barnets erfaringsverden og deltagelsesmuligheder. Det forudsætter engagement, livsduelighed, gåpåmod og kompetencer til deltagelse, hvilket børn i særlig grad udvikler gennem leg. Børn skal have erfaringer med, at de selv kan påvirke deres livsbetingelser inden for rammerne af et fællesskab. Dermed opnår børnene gode forudsætninger for at navigere trygt, nysgerrigt og udforskende i det nære miljø, hvilket ruste dem til at håndtere fremtidige uddannelses- og livsarenaer.

Engagement

Et læringsmiljø, der støtter børns engagement, drejer sig om at fremme intensitet i måden, børn deltager i samspil og aktiviteter på. Aktiviteter, der fremmer børns engagement, smitter og er personligt udviklende, fordi engageret deltagelse medfører fordybelse og ultimativt understøtter selvspekt, selvtillid og selvværd. Børn udvikler engagement, når de indgår i relationer med betydningsfulde andre, hvor de oplever sig respekteret, passet på og værdsat af nære, tillidsgivende voksne. Engagement er derfor en vigtig forudsætning for, at barnet kan møde omgivelserne med nysgerrighed, åbenhed og kritisk sans.

Livsduelighed

Igennem leg og andre meningsfulde aktiviteter, gør børn sig væsentlige erfaringer med forskellige sociale positioner, som giver dem et grundlæggende demokratisk værdisæt, der udvikler og understøtter børnenes dannelse og livsduelighed.

Læringsmiljøet skal derfor understøtte, at børn engagerer sig i leg og aktiviteter, der inviterer dem til at udfolde, udforske og erfare sig selv og hinanden på mange og nye måder, hvor også børnenes selvforståelse og handlemønstre udfordres i de tilfælde, hvor handling eller forståelser begrænser egen eller andres udvikling. Det pædagogiske personale skal sikre, at børnene opnår tilknytning til en eller flere pædagoger og derigennem skabe et tillidsfuldt læringsmiljø præget af kontinuitet, der støtter børns nysgerrighed, således at de kan gives plads til at udtrykke deres egne interesser og holdninger. Det pædagogiske personale bør i rammesætning af leg eller ved at indtræde i leg udfordre og udvide disse opfattelser.

Når de voksne inviterer børn til at udtrykke sig respektfuldt og anerkender deres perspektiver og oplevelser af hverdagen i dagtilbuddet, får børn medbestemmelse og oplever dermed at være betydningsfulde og at være medskabende af egne livsbetingelser. Samtidig får de erfaringer med vigtigheden af at være opmærksom på andres oplevelser af, perspektiver på og meninger om verden. Herigennem får de grundlæggende erfaringer med at indgå i, høre til og navigere i gensidigt forpligtende fællesskaber og en forståelse af demokrati og demokratiske processer. Det er særligt vigtigt, at dagtilbuddene understøtter, at børn i udsatte positioner gør sig erfaringer med og aktivt indgår i disse gensidigt forpligtende fællesskaber.

Gåpåmod

I dagtilbuddets – som i hjemmets – mange udviklings- og læringsituationer vil børn skulle forholde sig til andre børns og voksnes ønsker og initiativer. Udfordringer og modstand kan ikke undgå at afstedkomme følelser som frustration og forvirring og følelsen af at stå alene. Det er derfor vigtigt, at læringsmiljøet understøtter børnene i at udtrykke deres følelser og håndtere konflikter hensigtsmæssigt uden at miste gåpåmodet fremadrettet. Evnen til at håndtere modgang og udvise vedholdenhed er central for børns mulighed for at influere på deres egen hverdag i dagtilbuddet, men er også en central kompetence, der får betydning for det senere livsforløb, i skolen som i alle andre livsarenaer. Læringsmiljøet må i samarbejde med forældrene altid sikre, at de omtalte udfordringer ikke overstiger børnenes kompetencer eller overskrider deres grænser. Læringsmiljøet skal i forlængelse heraf introducere børn til forskellige måder at håndtere konfliktfyldte situationer og følelser på og give børnene mulighed for at eksperimentere med disse. Dette kræver mod. Det pædagogiske personale skal støtte børnene i at turde gå deres egne veje, for eksempel vælge aktiviteter eller relationer til og fra, når de ikke matcher deres lærings-, udviklings- og trivselsbehov, under hensyntagen til at børnene også i høj grad bør deltage i det samlede børnefællesskab.

Deltagelseskompetence

I forlængelse af det ovenstående kan børn kun være medskabere af egen læring og udvikling, hvis de er i stand til at gribe og udfolde de muligheder, livet i dagtilbuddet og hjemmet tilbyder dem. Læringsmiljøet skal derfor understøtte og udvide barnets erfaringsverden, således at børn kan og tør deltage samt tage initiativ til at skabe de muligheder for livsudfoldelse, de ønsker sig, i de fællesskaber, de indgår i. Børn øver sig i deltagelseskompetence ved at balancere mellem iagttagende og mere initiativtagende positioner i de forskellige aktiviteter og relationer, de indgår i.

Det er desuden væsentligt, at børn lærer at prioritere blandt mange mulige tilbud ved at møde et læringsmiljø, der giver mulighed for at forfølge, engagere og fordybe sig i det, de er optagede af. Det sker ved at det pædagogiske personale motiverer børn til at undres, ved at pirre deres nysgerrighed og anerkende dem for deres fund, støtte dem i vedholdenhed og støtte deres innovative formåen. I fordybelsen understøttes også børnenes koncentrations- og

Pædagogisk Plan 2021

abstraktionsevne, hvilket er afgørende for deres udvikling og læring, både i dagtilbud, i hjemmet, i skolen og videre i livet.

ALSIDIGE PERSONLIG UDVIKLING	
1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udfolder, udforsker og erfarer sig selv og hinanden på både kendte og nye måder og får tillid til egne potentialer. Dette skal ske på tværs af blandt andet alder, køn samt social og kulturel kategorier. 2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte samspil og tilknytning mellem børn og det pædagogiske personale og børn imellem. Det skal være præget af omsorg, tryghed og nysgerrighed, så alle børn udvikler engagement, livsduelighed, gåpåmod og kompetencer til deltagelse i fællesskaber. Dette gælder også i situationer, der kræver fordybelse, vedholdenhed og prioritering.	Pædagogiske Læringsmål
• Dagplejeren skal skabe gode og inspirerende rammer for legen, og støtte børnene i legen (de 3 læringsrum) • Dagplejeren skal målrette de planlagte aktiviteter og daglige rutiner, således at barnet mødes i sin nærmeste udviklingszone. • Dagplejeren skal i sin tilgang have fokus på ICDP og et særligt fokus på samspilstemaerne 1-4 • Dagplejeren skal være opmærksom og reagere på barnets initiativ	Konkrete initiativer - <i>I legen</i> - <i>I planlagte aktiviteter</i> - <i>I spontant opståede situationer</i> - <i>I daglige rutiner</i> <i>Beskriv også her, hvad I skal være særligt opmærksomme på ift. børn i udsatte positioner</i>
• Barnet har lyst og mod til at udforske dets omverden • Barnet oplever at turde prøve	Tegn på læring <i>Til hvert læringsmål noteres de 'tegn på læring' som I forventer at se hos børnene.</i>

Pædagogisk Plan 2021

• Barnet danner erfaring og kan overføre dette til andre situationer	
• Dagplejeren skal justere de fysiske rammer, så de matcher børnegruppens behov og udviklingstrin - for dermed at understøtte barnets alsidige pers. Udvikling • Dagplejeren skal anerkende børnenes initiativ og følge børnenes spor • Dagplejeren skal skabe en genkendelig hverdag, så barnet oplever mestring • Dagplejeren skal min. 2 gange årligt udfylde BTU skema - og arbejde med læringsmål for det enkelte barn/børnegruppen • Dagplejeren guider og vejleder forældre i at støtte barnet i dets alsidige udvikling	Læringsmiljø <i>Beskriv hvilke indsatser I har fokus på indenfor alle 4 punkter om det gode læringsmiljø. Herunder skal I også beskrive hvorledes I, i jeres læringsmiljø (indenfor alle 4 områder) har fokus på børn i udsatte positioner</i> 1. Den fysiske indretning 2. Det pædagogiske personale 3. Børnefællesskaber 4. Ledelse
Dagplejepædagogen skal: • Sikre at dagplejeren skaber og justerer læringsrummet • Guide og vejlede dagplejeren eks. i en planlagt aktivitet, og forældresamarbejde • Omsætte faglig viden til praksis • Sikre at dagplejeren arbejder ud fra ICDP, Den sammenhængende børnepolitik og børnesyn • Sikre at de rette tiltag for børn i udsatte positioner tages op tværfagligt og iværksættes ift. indsatsstyrappen	
• Leder skal støtte og styrke dagplejepædagogen i den pædagogiske vejledning af dagplejerne, samt skabe betingelser herfor • Leder skal skabe rum og tid til faglig sparring i dagplejepædagoggruppen	

2. SOCIAL UDVIKLING

Temabeskrivelse:

Social udvikling er udvikling af sociale handlemuligheder og deltagelsesformer og foregår i sociale fællesskaber, hvor børnene kan opleve at høre til, og hvor de kan gøre sig erfaringer med selv at øve indflydelse og med at værdsætte forskellighed.

Gennem relationer til andre udvikler børn empati og sociale relationer, der bidrager til demokratisk dannelse. Derfor skal læringsmiljøet understøtte børns opbygning af relationer til andre børn, til det pædagogiske personale, til lokal- og nærmiljøet, til aktiviteter, ting, legetøj mm. Legen spiller en central rolle for børns sociale læring og udvikling. Derfor er det afgørende, at alle børn får mulighed for at indgå i legefællesskaber.

Deltagelse og medindflydelse

Dagtilbuddet er et socialt fællesskab, der omfatter små og større fællesskaber, hvor man er sammen om noget. Børn i dagtilbuddet har brug for at deltage i sociale fællesskaber, hvor de oplever at høre til, og hvor de kan bidrage værdifuldt og relevant til fælles lege, aktiviteter og samvær. Alle børn, og særligt børn der længerevarende befinder sig i udsatte positioner, er afhængige af, at det sociale læringsmiljø opfatter forskellighed som en ressource og understøtter muligheden for deltagelse og medindflydelse til fælles glæde og engagement.

Empati

Relationer har betydning på alle niveauer og er grundlaget for, at børn lærer sig empati. Dette skal læringsmiljøet reflektere. Empati handler om at mærke egne følelser, at kunne sætte sig ind i andres følelser og oplevelsesverden og at kunne handle på måder, der også understøtter samspillet med andre.

Indbyrdes relationer og venskaber mellem børn har stor betydning for den sociale læring og medvirker til udvikling af sociale færdigheder, som det ofte ses i legen.

Det er væsentligt for børns udvikling af empati, at det pædagogiske personale er optaget af børneperspektiver, som de udtrykkes både verbalt og kropsligt. Herunder skal der være opmærksomhed på, at det digitale spiller en stadig større rolle i børns relationsdannelse. Relationer mellem det pædagogiske personale og børnene, der bygger på ligeværd, forståelse og indlevelse medvirker til, at børnene udvikler selvstændighed og sikres deres ret til medbestemmelse, men også til at de får forståelse for andre og betydningen af solidarisk handlen. Alle børn har brug for at blive mødt med positive forventninger, fordi det fremmer gåpåmod og positive forventninger til omverdenen. Dagtilbuddet skal både understøtte børns daglige trivsel og sociale omgang med hinanden, men også bidrage til at børnene får erfaringer med at begå sig i verden udenfor. Særlig vigtigt for sammenhængen til skolen er det, at børnene har gode erfaringer med at tage initiativ til at indgå i relationer og med at løse konflikter.

Samarbejdet med forældrene spiller en central rolle for barnets sociale læring og udvikling. Netop dialogen mellem forældrene og det pædagogiske personale kan medvirke til gensidig forståelse af barnets perspektiv og det sociale liv i dagtilbuddet med henblik på at understøtte barnets læring og børnenes indbyrdes relationer og fællesskab. Samarbejde og dialog kan også bidrage til at forebygge mobning.

Legens betydning

I dagtilbuddet spiller legen en central rolle. Legen drager nærmest børn til sig og har ikke noget mål uden for sig selv. Alligevel fremmer legen den sociale læring og udvikling. Allerede i de tidlige

Pædagogisk Plan 2021

barneår kan det være til stor glæde for barnet, at dele opmærksomhed med andre børn i legende samvær og opleve samhørighed.

Gennem legen lærer børn at forhandle, at indgå kompromisser og at løse konflikter. Et af legens kendetegn er, at den bliver til undervejs og, at børn derfor må afstemme med hinanden hele tiden. Børns sociale læring og udvikling finder også sted, når de iagttager andre børns leg, så de fx lærer at afkode leges formelle og uformelle regler og komme med konstruktive legeudspil, der kan bringe dem ind i og fastholde legen. De kan med andre ord lære forskellige sociale omgangsformer til at begå sig både i dagtilbudshverdagen og i forbindelse med den senere skoledag.

Børns spontane og selvorganiserede leg skal derfor anerkendes og gives plads i hverdagen. Lysten til at lege, udforske og eksperimentere er i sig selv en resurse, der bør opmuntres og understøttes. Derfor skal dagtilbuddets rammer give mulighed for fordybelse i leg.

Nogle børn kan have svært ved at få adgang til legefællesskaber, selv om de gerne vil deltage. Derfor må det pædagogiske personale løbende veksle mellem at gå foran, ved siden af og bagved børnene med henblik på at understøtte børnenes deltagelse i legefællesskaber. Det pædagogiske personale må også observere børnenes lege for at få idéer til, hvordan de kan tilrettelægge læringsmiljøet, så alle børn får erfaringer med at indgå i legefællesskaber og reflektere over, hvordan den pædagogiske tilrettelæggelse får betydning for dynamikkerne i børnefællesskaberne. Børn er forskellige og har brug for forskellige udfordringer. Forskelligheden kan handle om alder, køn, kulturel og social baggrund og individuelle interesser. I tilrettelæggelsen af læringsmiljøet spiller såvel det fysiske miljø, indretningen, legetøjet og atmosfæren en vigtig rolle.

SOCIAL UDVIKLING

Pædagogisk Plan 2021

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn trives og indgår i sociale fællesskaber, og at alle børn udvikler empati og relationer. 2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte fællesskaber, hvor forskellighed ses som en ressource, og som bidrager til demokratisk dannelse.	Pædagogiske Læringsmål
• Dagplejeren skal inddrage alle børn i fælles leg og oplevelser, understøtte og guide barnet i at tage hensyn til andre uanset alder og kompetencer. • Dagplejeren skal målrette de daglige aktiviteter, så alle børnene tilgodeses • Dagplejeren "ser" spontant opståede legesituationer, observerer, "griber", udvider, støtter og følger børnenes initiativ. • Dagplejeren skal tænke læringsmiljø ind i hverdagens daglige rutiner, garderoben, måltiden mm. Og skabe inkluderende praksis (alle kan deltage)	Konkrete initiativer - I legen - I planlagte aktiviteter - I spontant opståede situationer - I daglige rutiner <i>Beskriv også her, hvad I skal være særligt opmærksomme på ift. børn i udsatte positioner</i>
• Børnene viser glæde ved at være sammen med de andre børn • Børnene søger hinanden på tværs af alder, køn og kompetencer • Børnene kan vise omsorg for hinanden • Børnene tager initiativ til at hjælpe til – og kan bede om hjælp	Tegn på læring <i>Til hvert læringsmål noteres de 'tegn på læring' som I forventer at se hos børnene.</i>
• Dagplejeren skal justere og indrette de fysiske rammer eks. i køkkenet, så de matcher deltagelse af børnenes uanset alder. • Dagplejeren skal skabe et miljø, hvor børnene oplever trykthed og tillid • Dagplejeren skal tage ansvar for relationen, være tydelig og nærværende	Læringsmiljø <i>Beskriv hvilke indsatser I har fokus på indenfor alle 4 punkter om det gode læringsmiljø. Herunder skal I også beskrive hvorledes I, i jeres læringsmiljø (indenfor alle 4 områder) har fokus på børn i udsatte positioner</i>

Pædagogisk Plan 2021

• Dagplejeren skal skabe betingelser for, at børnene kan være aktive deltagere i fællesskabet.	- Den fysiske indretning- Det pædagogiske personale- Børnefællesskaber- Ledelse-
Dagplejepædagogen skal : • Sikre, at dagplejeren skaber et trygt miljø hvor de enkelte børn føler sig som en del af fællesskabet• vejlede dagplejeren i bevidst at skabe læringsrum i de daglige rutiner• Sikre at dagplejebørnene oplever at være medbestemmende i hverdagen• Støtte dagplejeren i at gribe børnenes initiativ Leder er garant for, at dagplejepædagogerne er klædt på til vejlederrollen.	

3. Kommunikation og sprog

Temabeskrivelse

Et komplekst og nuanceret sprog er afgørende for børns udvikling og dannelse, idet sprog giver børn mulighed for at ytre sig om tanker, følelser, behov og viden om verden. Sprog er adgang til at begrebsliggøre og forstå sig selv, og det er et væsentligt grundlag for, at barnet gradvist kan udvikle refleksionsevne, kognitive og analytiske kompetencer. Kropssprog, talesprog, skriftsprog og billedsprog er en forudsætning for at udveksle viden og erfaringer med andre. Kommunikation og sprog er derfor af stor betydning for børns mulighed for at deltage, ikke kun i nære børnefællesskaber, men også som en forudsætning for deltagelse i skolelivet, i demokratiske processer og i samfundet.

Børns kommunikation og sprog tilegnes og udvikles i nære relationer med barnets forældre, i fællesskaber med andre børn og sammen med det pædagogiske personale.

Interaktioner

Sprog læres som en naturlig forlængelse af den udveksling, der foregår som blikretning, pludren og gestik, og det kræver nærvær, øjenkontakt og fælles opmærksomhed. Det pædagogiske personale skal derfor udvise indlevelse, nysgerrighed og lyst til kommunikation og samtale med fokus på det, børnene er optagede af. Kvaliteten i samtaler mellem det pædagogiske personale og børn er væsentlig, og særlig betydningsfuld for børn i udsatte positioner. Det har stor betydning for børnenes sproglige udvikling, hvordan det pædagogiske personale henvender sig til børnene, taler med dem, giver beskeder og sætter ord på det, der sker i rutiner og aktiviteter.

Sproglige rollemodeller

Børns sprog udvikles i dialoger med sproglige rollemodeller ved at lytte, fortælle og stille spørgsmål til deres omgivelser, og ved at lege med sproget. Når børn eksperimenterer sprogligt, opnår de erfaringer med at aflæse, genskabe og udvikle en passende kommunikation i forskellige situationer og fællesskaber. Det betyder bl.a., at det pædagogiske personale må hjælpe alle børn til at indgå i dialoger, hvor de lærer at skiftes til at være i en tale- og en lytte position. Det er én af flere måder, hvor deling af viden og fælles udforskning af fænomener bidrager til børns identitetsdannelse.

Fællesskaber

Det er essentielt, at det enkelte barn oplever at have en stemme i fællesskabet, og at barnet føler sig set, forstået og anerkendt. Sprog er centralt for at danne relationer, indgå i fællesskaber og vedligeholde venskaber. At lære fra andre børn på tværs af aldre er essentielt i sprogudviklingsprocessen. Legen er central som en funktionel øvebane for barnets ordforråd, sætninger og kommunikative kompetencer. Det er derfor afgørende for barnets tilegnelsesproces, at det understøttes i deltagelse, fx ved at det pædagogiske personale i nogle tilfælde deltager i og rammesætter børns leg. Det pædagogiske personale kan samtidigt anvende børnenes legeindhold som pejlemærker for mulige samtaleemner, men også som pejlemærke for, hvad der kan være en udfordring for det enkelte barns sprogudvikling. Et overordnet fokus på legens betydning for sprogudviklingen medfører samtidigt, at det pædagogiske personale systematisk skal have fokus på de børn, der ikke af sig selv indgår i lege og aktiviteter eller som altid udfylder

Pædagogisk Plan 2021

de samme roller i fx rollelege. Det pædagogiske personale har ansvar for, at børn får mangfoldige og rige erfaringer med sprog i selvorganiseret og spontan leg og andre meningsfulde aktiviteter med hinanden.

Læringsmiljøet må tilbyde børn en bred vifte af sproglige læringsmuligheder og aktiviteter, der understøtter tilegnelsen af sprogforståelse, ordforråd, udtale og sætningsdannelse i sammenhænge, der er meningsfulde for børn. Det pædagogiske personale kan fx gennem samtaler, spørgsmål, historiefortælling og leg sætte ord på børnenes forskellige oplevelser. Sproglige læringsmuligheder skal indtænkes i alle rutiner, og i planlagte og spontane aktiviteter, hvor børn introduceres til nye begreber og udtryksformer såsom fx skrift-, symbol- og billedsprog. I et godt læringsmiljø må det pædagogiske personale via refleksion over organisering og didaktik skabe mulighed for samtaler af høj kvalitet i alle sammenhænge mellem det pædagogiske personale og børn og børn imellem, lige som det pædagogiske personale må samarbejde med forældre om børns sprog, både i forhold til det enkelte barn, men også i forhold til børnefællesskabet i dagtilbuddet

KOMMUNIKATION OG SPROG

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udvikler sprog, der bidrager til at de kan forstå sig selv, hinanden og deres omverden. 2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn opnår erfaringer med at kommunikere og sprogliggøre tanker, behov og ideer, som børnene kan anvende i sociale fællesskaber	Pædagogiske Læringsmål
• Dagplejeren er nærværende og lyttende og giver børnene tid til at udtrykke sig, og tid til at lege med sproget • Dagplejeren planlægger aktiviteter hvor pædagogiske redskaber som bøger, spil, rim og remser, musik og sang anvendes. • Dagplejeren afstemmer og understøtter barnets sprog og barnets oplevelser, udvider sproget og hjælper barnet med at blive forstået, ved at sætte ord på egne og barnets handlinger, udtryk og følelser	Konkrete initiativer - I legen - I planlagte aktiviteter - I spontant opståede situationer - I daglige rutiner <i>Beskriv også her, hvad I skal være særligt opmærksomme på ift. børn i udsatte positioner</i>
• Børnene viser glæde ved at kommunikere og bruge sproget i samspil med andre • Børnene tager initiativ til sproglige aktiviteter • Børnene kan udtrykke/fortælle om oplevelser og følelser	Tegn på læring <i>Til hvert læringsmål noteres de 'tegn på læring' som I forventer at se hos børnene.</i>
• Dagplejeren skal skabe fysisk rum for aktiviteter som fremmer og understøtter børnenes sprog • Dagplejeren skal have viden og kompetence til at fremme og udvide børnenes sprog • Dagplejeren skal indrette læringsrummet så børnene har adgang til sproglige materialer (bogbus)	Læringsmiljø <i>Beskriv hvilke indsatser I har fokus på indenfor alle 4 punkter om det gode læringsmiljø. Herunder skal I også beskrive hvorledes I, i jeres læringsmiljø (indenfor alle</i>

Pædagogisk Plan 2021

• Dagplejeren skal være særlig opmærksom på sprogmiljøet og sætte ord på handlinger og følelser, ift. det enkelte barn • Dagplejeren skal bruge tidligere opnået viden og erfaringer, samt kontakte og søge vejledning hos sin dagplejepædagog ift. sprogstimulering	<i>4 områder) har fokus på børn i udsatte positioner</i> - Den fysiske indretning - Det pædagogiske personale - Børnefællesskaber - Ledelse -
• Dagplejepædagogen skal vejlede og guide dagplejeren i indretning af et læringsmiljø, som understøtter sproget • Dagplejepædagogen skal sikre at dagplejeren har såvel viden som kompetencer der kvalificerer børnenes sprog • Dagplejepædagogen skal udvikle sprogmateriale og metoder og fastholde dagplejeren i brugen af disse • Dagplejepædagogen skal i samarbejde med forældre iværksætte rette sproglige indsats ift. det enkelte barn	
• Leder skal sikre at dagplejepædagogerne er opdateret på ny og evidensbaseret viden ift. udvikling af børns sprog • Leder skal skabe rum for udvikling af ideer og kreative tiltag som kan understøtte dagplejernes arbejde med sprog og sprogmiljø	

4.Krop, sanser og bevægelse

Temabeskrivelse:

Kroppen er et stort og sammensat sansesystem, som udgør fundamentet for erfaring, viden, følelsesmæssige og sociale processer, ligesom al kommunikation og relations dannelse udgår fra kroppen. Børn er i verden gennem kroppen, og når de støttes i at bruge, udfordre, eksperimentere, mærke og passe på kroppen, - gennem ro og bevægelse - lægges grundlaget for fysisk og psykisk trivsel.

Dagtilbuddets alsidige læringsmiljø skal give alle børn, ikke mindst de børn som har begrænsede erfaringer med temaets indholdselementer, mulighed for at deltage med de erfaringer, de har med sig ind i dagtilbuddet. Børnene skal inviteres til at få mangfoldige kropslige erfaringer i et læringsmiljø, hvor bevægelsesglæde, kreativitet og leg er nøglebegreber, og hvor det pædagogiske personale afpasser støtten til det enkelte barn og skaber fleksible inkluderende læringsmiljøer. Det pædagogiske personale er nysgerrigt og udvælger og følger bevidst børnenes bevægelsesinitiativer, således at børnene oplever selv- og medbestemmelse, som en naturlig del af deres dannelsesproces.

Forældre inddrages som samarbejdspartnere med hensyn til at give børnene gode betingelser for bevægelse, fx ved at dele pædagogiske overvejelser om bevægelsesvenlig påklædning, værdien af risikoorienteret leg og det at udfordre og følge børnenes bevægelsesmæssige interesser.

Temaet er i det følgende delt op i tre elementer, som er gensidigt forbundne og overlappende.

Krop

Kroppen er grundlaget for børnenes deltagelse i samfundets forskellige fællesskaber, og har både en fysisk og en eksistentiel dimension.

Den fysiske dimension omfatter forståelsen af kroppen som biologisk system med alle kroppens forskellige dele, deres funktioner, samspil og reaktioner.

Kroppens eksistentielle dimension vedrører børns erfaring af verden med deres krop og gennem deres krop. Kroppen er sæde for bevidsthed om andet og andre og om egen krop i verden, herunder i æstetiske, sociale, følelses- og bevægelsesmæssige processer. Gennem kropslige erfaringer undersøges fx "Hvem er jeg" og "Hvad kan du – kan jeg mon også det?", og således udvikles kropsideidentiteten via kropslige erfaringer i sociale samspil.

Kroppen er sæde for såvel det psykiske helbred (fx trivsel) som det fysiske helbred (fx ernæring, hygiejne, bevægelighed).

Sanser

Sanserne er børns adgang til verden og fundamentet for at opfatte og begribe verden. Gennem brug af sanserne udvikles hjernens neurale netværk. Stimulering af de tre motoriske grundsanser (taktil-sansen, den vestibulære sans/labyrintsansen og muskel-led-sansen) er i samarbejde med de øvrige fire sanser (lugtesansen, synssansen, smagssansen og høresansen) af afgørende betydning for barnets motorisk udvikling og automatisering af bevægelser (såvel grov- som fin motorisk). Sanserne er således børns adgang til direkte, konkrete erfaringer med omgivelserne og derfor også fundamentet for tilegnelse af fx sprogets abstrakte begreber.

Den fysiske side af sansning kan imidlertid ikke stå alene. Sanselige læringsmiljøer skal tilgodese en æstetiske dimension hvor børns legende undersøgelser og kreative eksperimenter med

bevægelse er i centrum. Miljøerne skal skabe rum for børnenes erfaringer med kropslige fornemmelser og følelser herunder rolig kontakt til kroppen, hvor den enkelte udvikler kendskab til, og tryghed ved, kroppens reaktioner og signaler, og oplever en ro ved at hvile i sig selv: Der skal både være plads til børnenes kropslige "væren" og "gøren".

Bevægelse

I bevægelsesfællesskaber udvikler barnet mestring af kropslige/sanselige indtryk og udtryk og styrker sin evne til at aflæse og forstå andres gestik, mimik, og kropslige udtryk. Deltagelse i bevægelse, leg og fysisk aktivitet giver barnet erfaringer med fx at fokusere sin opmærksomhed, sprog og tænkning, tid- og rumopfattelse samt motivation og følelser. Sådanne alsidige erfaringer danner grundlag for at kunne indgå i relationer og fællesskaber og på sigt at leve et liv som aktiv samfundsborger. Bevægelse handler således om aktivt at udforske verden og kroppens muligheder alene, sammen med andre børn og aktive voksne, i et inkluderende børnefællesskab og i samspil med de fysiske omgivelser ude og inde.

Pædagogisk Plan 2021

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udforsker og eksperimenterer med mange forskellige måder at bruge kroppen på. 2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn oplever krops- og bevægelsesglæde både i ro og i aktivitet, så de bliver fortrolige med deres krop, herunder kropslige fornemmelser, kroppens funktioner, sanser og forskellige former for bevægelse.	Pædagogiske Læringsmål
• Dagplejeren skal skabe rammer og muligheder for fysisk leg og udfoldelse såvel inde som ude. • Dagplejeren skal i hverdagen planlægge både fin- og grovmotoriske aktiviteter • Dagplejeren skal se og følge børnenes initiativ, justere sig og rammerne herefter • Dagplejeren skal lægge vægt på hygiejne, måltidets glæde og sanseoplevelser i de daglige rutiner og gøremål • Dagplejeren skal sætte mål og tilpasse rammerne og indsatsen så alle børn, så vidt muligt kan deltage	Konkrete initiativer - I legen - I planlagte aktiviteter - I spontant opståede situationer - I daglige rutiner <i>Beskriv også her, hvad I skal være særligt opmærksomme på ift. børn i udsatte positioner</i>
• Børnene viser glæde ved kropslig og fysisk aktivitet • Børnene tager selv initiativ til at bruge kroppen og udviser bevidsthed om kroppen og dens funktioner • Børnene kravler selv op og ned på eks. puslebord/barnevogn • Børnene viser tegn på mestring	Konkrete initiativer - I legen - I planlagte aktiviteter - I spontant opståede situationer - I daglige rutiner <i>Beskriv også her, hvad I skal være særligt opmærksomme på ift. børn i udsatte positioner</i>

Pædagogisk Plan 2021

• Dagplejeren skal indrette læringsmiljøet/rammerne inde og ude, så de inspirerer til fysisk aktivitet og tilgodeser det enkelte barns udviklingsniveau • Dagplejeren skal gå forrest og udstråle glæde ved fysisk aktivitet • Dagplejeren skal støtte det enkelte barns fællesskab med de andre børn, ved eks. at inddrage barnet i aktiviteten og ved at have fokus på barnets reaktion • Dagplejeren skal indrette læringsmiljøet, så det tilgodeser børnenes individuelle behov	Læringsmiljø <i>Beskriv hvilke indsatser I har fokus på indenfor alle 4 punkter om det gode læringsmiljø. Herunder skal I også beskrive hvorledes I, i jeres læringsmiljø (indenfor alle 4 områder) har fokus på børn i udsatte positioner</i> - Den fysiske indretning - Det pædagogiske personale - Børnefællesskaber - Ledelse -
• Dagplejepædagogen skal guide og vejlede dagplejeren ift. motorik, sunde madvaner og stemningen omkring måltidet • Dagplejepædagogen skal sikre, at de fysiske rammer tilgodeser og inspirerer til fysisk aktivitet	
• Leder skal sikre at såvel dagplejere som dagplejepædagoger er opdateret på ny viden, og prioritere økonomi til efteruddannelse samt indkøb af pædagogiske redskaber som inspirerer og støtter børnenes motoriske udvikling	

5. Kultur, æstetik og fællesskab

Temabeskrivelse:

Kultur er både en kunstnerisk, skabende kraft, der aktiverer børns sanser og følelser, og det er de kulturelle værdier, som børn tilegner sig i hverdagslivets arenaer. Det er gennem kultur, at børn møder nye sider af dem selv, får mulighed for at udtrykke sig på mangfoldige måder og forstå deres omverden

Læringsmiljøet er afgørende for børns dannelse, herunder også børns forståelse af kultur. Det pædagogiske personale må derfor formidle glæde ved æstetiske oplevelser og skabende praksis. De må aktivt formidle kultur og støtte alle børn, uanset baggrund, kompetencer og forudgående erfaringer med kultur, i at eksperimentere med, øve sig i og afprøve sig selv inden for en bred vifte af kunstarter og udtryk.

Alle børn skal have erfaringer, der kan forankre værdier, og som kan fungere som rettesnor for at orientere sig og handle på en hensynsfuld, demokratisk og respektfuld måde. Dette understøtter positive fællesskaber og sikrer sammenhæng til skole, lokalsamfundet og en globaliseret verden.

Kultur og æstetik

Skabende virksomhed og æstetik er både indtryk og udtryk. Indtryksdimensionen består af æstetiske oplevelser i direkte møder med forskellige kunstarter såsom scenekunst, film, maleri, musik, sang og litteratur. Æstetiske oplevelser giver børn mulighed for at dele, spejle sig i og fortolke egne og andres livserfaringer, tanker og drømme. Samtidig har oplevelserne en kropslig dimension, hvor indtryk sætter førsproglige aftryk som kropslige fornemmelser og oplevelser. Det kan fx være at mærke spændingen i kroppen, når man lytter til en fængslende fortælling, eller at føle glæde eller nedtrykthed over farverne i et maleri.

Udtryksdimensionen indeholder den skabende og eksperimenterende praksis. Den er båret af børns lyst, kreativitet, improvisation og aktive deltagelse. Nysgerrighed, sansning, leg og fantasi indgår i den æstetiske læreproces og ansporer til nye perspektiver og anskuelser, der kan forankres som ny viden og ny læring. Derfor må det pædagogiske personale være lydhøre og understøtte børn i at forløse deres skabende udtryk i et læringsmiljø, der inddrager børn i processen, værdsætter fordybelse og konstruktion samt børns egne eksperimenterende udtryk.

Læringsmiljøet er afgørende for børns læringsmuligheder både i en kognitiv, æstetisk, personlig og social erfaringsdannelse og omfatter derfor både dagtilbuddets rammer samt lokale kulturtilbud og kunstneriske arrangementer. Det fysiske læringsmiljø i eller uden for dagtilbuddet må samtidig give mulighed for, at børn selv kan søge inspiration og oplevelser i forskellig litteratur og billedbøger, musik, fotografi mv. At være skabende og kunne tænke, føle, sanse, opleve og eksperimentere er omdrejningspunkt for børns identitetsdannelse samt tilegnelse af viden om og indsigt i samfundet.

Kultur og fællesskab

Børn skal have mulighed for at skabe egen mening og indhold i hverdagen. De skal opleve, at deres måder at forvalte tid og rum, leg, venskaber og konflikter på bliver mødt med nysgerrighed og respekt. Samtidigt må læringsmiljøet være et demokratisk fællesskab, der sikrer deltagelsesmuligheder for alle børn, og hvor børn oplever sig selv som en aktiv del af beslutningsprocesser ud fra erfarings-niveau og formåen. Derfor må børn mødes med en

differentieret pædagogisk indsats, så alle, også børn i udsatte positioner, har mulighed for at få erfaringer med at udfolde sig og begå sig i samfundet. IT er fx en grundlæggende kulturteknik, som børn skal have mulighed for at bruge i et eksperimenterende fællesskab. Børn skal både være skabende og producerende og samtidig få erfaringer

5. KULTUR, ÆSTETIK OG FÆLLESSKAB

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn indgår i ligeværdige og forskellige former for fællesskaber, hvor de oplever egne og andres kulturelle baggrunde, normer, traditioner og værdier.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får mange forskellige kulturelle oplevelser både som tilskuere og aktive deltagere, som stimulerer børnenes engagement, fantasi, kreativitet og nysgerrighed og at børnene får erfaringer med at anvende forskellige materialer, redskaber og medier.

Pædagogiske Læringsmål

- Dagplejeren skal inddrage børnene i de kulturelle værdier/traditioner der er kendetegnet for den danske befolkning
- Dagplejeren skal være rollemodel ift. en naturlig, nysgerrig og anerkendende tilgang til forskellige kulturer
- Dagplejeren skal planlægge aktiviteter og oplevelser som repræsenterer den brede kultur – sang, teater, bøger, kreative aktiviteter mm
- Dagplejeren skal gribe spontant opståede situationer og vise nysgerrighed overfor kulturens mangfoldighed
- Dagplejeren skal skabe genkendelighed og gentagelser f.eks. højtlesning/sang i hverdagens rutiner

Konkrete initiativer

- I legen
- I planlagte aktiviteter
- I spontant opståede situationer
- I daglige rutiner

Beskriv også her, hvad I skal være særligt opmærksomme på ift. børn i udsatte positioner

Pædagogisk Plan 2021

• Børnene er fortrolige, viser glæde og er deltagende i traditioner/tilbagevendende kreative aktiviteter • Børnene udviser en naturlig nysgerrighed i mødet med mennesker fra andre kulturer • Børnene er glade for at synge- kender sangene	Tegn på læring <i>Til hvert læringsmål noteres de 'tegn på læring' som I forventer at se hos børnene.</i>
• Dagplejerens læringsmiljø skal understøtte og stimulere børnenes fantasi og nysgerrighed • Dagplejeren skal skabe et anerkendende miljø med mangfoldighed og forskellighed som omdrejningspunkt • Dagplejer skal udnytte tilbagevendende traditioner og kulturelle begivenheder, jul, påske, fødselsdag. • Dagplejeren skal skabe rammer således, at alle børn deltager ligeværdigt i kulturelle begivenheder	Læringsmiljø <i>Beskriv hvilke indsatser I har fokus på indenfor alle 4 punkter om det gode læringsmiljø. Herunder skal I også beskrive hvorledes I, i jeres læringsmiljø (indenfor alle 4 områder) har fokus på børn i udsatte positioner</i> - Den fysiske indretning - Det pædagogiske personale - Børnefællesskaber - Ledelse -
• Dagplejepædagogen skal sikre at dagplejeren er kulturbærer af danske traditioner samt præsentere børnene for kulturen hele vejen rundt • Dagplejepædagogen skal sikre, at dagplejeren eks. anvender materialer til kreative aktiviteter som er til rådighed	
• Leder skal prioritere budgettet ift. indkøb af materialer, planlægning og deltagelse i arrangementer mm • Leder skal være rollemodel og sikre en anerkendende tilgang til forskellige kulturer og dets mangfoldighed.	

6. Natur, udeliv og science

Temabeskrivelse:

Naturoplevelser i barndommen har både en følelsesmæssig, en kropslig, en social og en kognitiv dimension. Legen er en væsentlig indgang, både med hensyn til børnenes oplevelse af naturen og sig selv i naturen. Naturen er også et eksperimentarium, hvor børn gør de første erfaringer med naturvidenskabelige tænke- og analysemåder ved at foretage undersøgelser, udforske sammenhænge og anvende forskellige analoge og digitale redskaber til fastholdelse af erfaringer og oplevelser og til at søge ny viden. Samt en begyndende forståelse for teknologi. Men også som et grundlag for at arbejde med fokus på bæredygtighed og samspillet mellem menneske, samfund og natur. Som et handle-kompetent, kritisk demokratisk menneske.

Det pædagogiske personale bringer udfordringer ind i børnenes liv, og skaber dermed et afsæt for hvilke erfaringer og viden børnene skal møde. Det peger på et læringsmiljø, hvor det pædagogiske personale tager afsæt i mulig læring og inddrager børnene som aktive medskabere af egen læring ved at stille åbne, nysgerrige spørgsmål til børnenes forståelse af sammenhænge i deres omverden. Lige så vigtigt er det at lytte til børnenes undren og egne spørgsmål, begyndende hypotesedannelser og kategoriseringer. Børnene opmuntres til at foretage egne undersøgelser, støttes og guides i at turde øve sig igen og igen, for derved at opbygge en grundlæggende tillid til egne idéer og evner trods eventuel modgang. En didaktisk reflekteret tilgang til pædagogisk planlægning som er situationsbevidst, hvor pædagogen forholder sig nærværende og reflekterende til barnet i den pædagogiske hverdag med læreplanen i baghovedet. Udgangspunktet tages i barnets her-og-nu situation i relation til barnets aktuelle udspil. Med en særlig opmærksomhed på at sikre at børn og familier i udsatte positioner støttes i at være i og lære i og om naturen.

Dagtilbuddene skal i samarbejde med forældre understøtte en grundlæggende naturvidenskabelig dannelse af børnene. Her er der basis for at børnenes aktiviteter formidles gennem forskellige medier og via forældrearrangementer i naturen med aktiv forældreinvolvering i forskellige undersøgelser.

Overordnet beskrives arbejdet med temaet som tre tilgange, som ideelt set alle tre er til stede i det pædagogiske arbejde. En naturtilgang med fokus på leg i naturen med naturmaterialer, samt som levested for levende organismer. En udelivstilgang som tager udgangspunkt i at børnene møder mange forskellige steder udenfor med plads til store bevægelser, oplevelser og med kroppen i spil. En sciencetilgang med vægt på undersøgelser, som at måle og veje og forsøg med vands forskellige tilstandsformer m.m.

Natur

Engagement, den umiddelbare glæde, sansning og her-og-nu perspektivet er det der fylder i børnenes oplevelser og lege i naturen. Børn får lyst til at være i grønne omgivelser og erfare naturen og udvikle forståelse for sammenhænge i naturen. Det at være i naturen kan også give anledning til eksistentielle oplevelser og overvejelser. Læringsmiljøet må derfor tilgodesee, at alle børn, uanset hvor de vokser op, og uanset baggrund, får mulighed for at opleve et bredt udsnit af naturen, både i byen og på landet. Viden om naturen handler om, at børn håndterer og får førstehåndsoplevelser

med dyr og markens afgrøder, om årets gang som udtryk for tidens forløb, fødekæder og forskellige fænomener som fx vejret og solsystemet. Fagbegreber indgår som et element i læringsmiljøet og de samtaler om oplevelser, forståelser og erfaringer med naturen, som finder sted mellem børn og voksne.

Viden om naturen omhandler også menneskets påvirkning af og samspil med naturen, fx i forbindelse med miljøspørgsmål og spørgsmål om bæredygtighed og anvendelse af naturens ressourcer. Læringsmiljøet må derfor give børn mulighed for at overveje deres eget samspil med naturen og naturens ressourcer. Bæredygtighed handler også om at konstruere, genanvende og reparere ved hjælp af forskellige redskaber, teknikker og materialer, naturlige såvel som menneskeskabte.

Udeliv

Børnene leger mere sammen når de er udenfor, og konfliktniveauet mellem børnene er mindre udenfor end indendørs, og relationerne mellem børnene er præget af et større sammenhold. Børn hopper, klatrer og løber mere, når de er udenfor. Uderummet som læringsmiljø er karakteriseret ved direkte sanseoplevelser i et autentisk miljø, og kan have forskellige kvaliteter. Der er det åbne og sociale rum, en plæne eller en eng, til boldspil og drageflyvning. Der er det trygge og afgrænsede rum, som legepladsen og haven, med gynger, rutsjebane og legehus. Det vilde og rummelige, som skoven, havet og stranden, med plads til fordybelse og fascination. Uderummet giver plads til sansning, bevægelse, fantasi og kreativitet. Et godt underlag for kolbøtter og vilde lege, eventyrlige og farlige lege. Lege som stimulerer børns kreativitet, fx med naturmaterialer, som giver plads til fantasi og fortolkning, som når træstammen forvandles til en motorcykel.

Science

Sciencetilgangen vægter undersøgelser, som åbner for en aktiv inddragelse af naturen og naturfænomener som lys, luft, magnetisme og vejrfænomener. Med et fokus på børns begyndende forståelse for lovmæssigheder i naturen, børns medfødte talfornemmelse, fornemmelse for størrelser og dermed en begyndende matematiske opmærksomhed. Der tages udgangspunkt i et læringssyn der aktivt inddrager børnenes eksisterende viden og erfaringer, ikke mindst deres undren og spørgsmål, men som samtidig også forstyrrer og udfordrer deres aktuelle forståelse. En proces som går fra det meget konkrete til det abstrakte – fra regnorm til luftfart. Eller med andre ord at skabe en mental bro mellem den konkrete læring i hverdagen og samtidig have øje for naturvidenskabens abstraktioner. Desuden skal børn have mulighed for at stifte bekendtskab med og anvende forskellige teknologiske redskaber, og således udvikle en kreativ, produktiv og kritisk tilgang til anvendelse af hverdagsteknologierne.

En sciencetilgang betyder at læringsmiljøet giver børnene mulighed for at danne erfaringer med årsag, virkning og sammenhænge og støtter børnene i at kategorisere og systematisere deres omverden ved hjælp af relationspar, som mange/få, stor/lille, tung/let, over/under, osv. Det pædagogiske personale tilrettelægger desuden læringsmiljøet, så det giver børn mulighed for at eksperimentere med antal, rum og form som tidlige indgange til det matematiske sprog.

NATUR, UDELIV OG SCIENCE

1. Det pædagogiske læringsmiljø understøtter, at alle børn får konkrete erfaringer med naturen, som udvikler deres nysgerrighed og lyst til at udforske naturen, som giver børnene mulighed for at opleve menneskets forbundethed med naturen, og som giver børnene en begyndende forståelse for betydningen af en bæredygtig udvikling
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn aktivt observerer og undersøger naturfænomener i deres omverden, så børnene får erfaringer med at genkende og udtrykke sig om årsag, virkning og sammenhænge, herunder en begyndende matematisk opmærksomhed

Pædagogiske Læringsmål

- Dagplejeren skal skabe rammer for det enkelte barn, så det får erfaringer med naturen.
- Dagplejeren skal prioritere udeliv, udfordrende og spændende læringsrum udendørs

Konkrete initiativer

- I legen
- I planlagte aktiviteter

Pædagogisk Plan 2021

• Dagplejeren skal følge børnenes initiativ, udvise nysgerrighed, give børnene mulighed for fordybelse og udvide børnenes viden om naturen og livet i naturen • Dagplejeren skal i de daglige rutiner give børnene forståelse for genbrug af materialer (bæredygtighed).	- I spontant opståede situationer - I daglige rutiner Beskriv også her, hvad I skal være særligt opmærksomme på ift. børn i udsatte positioner
• Børnene viser glæde ved ophold i naturen • Børnene er nysgerrige, spørgelystne og tør mærke/føle på natur og dyr • Børnene udnytter de udendørs muligheder i legen.	Tegn på læring Til hvert læringsmål noteres de 'tegn på læring' som I forventer at se hos børnene.
• Dagplejeren skal sikre, at læringsrummet inspirerer børnenes naturlige nysgerrighed for natur, udeliv og science • Dagplejeren skal være rollemodel og aktiv deltagende ift. at bruge og udforske naturen og udelivet som læringsrum • Dagplejeren skal med nysgerrighed have fokus på børnenes fælles udforskning og fordybelse	Læringsmiljø Beskriv hvilke indsatser I har fokus på indenfor alle 4 punkter om det gode læringsmiljø. Herunder skal I også beskrive hvorledes I, i jeres læringsmiljø (indenfor alle 4 områder) har fokus på børn i udsatte positioner - Den fysiske indretning - Det pædagogiske personale - Børnefællesskaber - Ledelse -
• Dagplejepædagogen skal vejlede og guide dagplejeren i brugen af uderummet og naturens muligheder	
• Leder skal prioritere tid/budget ift. kurser, efteruddannelse i natur og udeliv.	

4.1 Evaluering af læreplanstemaer

Som tidligere nævnt foreskriver Dagtilbudsloven, at der skal dokumenteres og følges op på mål i læreplanstemaerne. Derfor evaluerer det enkelte dagtilbud hvert 2. år skriftligt mindst et af læringsmålene i hvert læreplanstema. Evalueringen af læringsmålet tager udgangspunkt i et eller flere af de konkrete initiativer, som er knyttet op på delmålet.

Til konceptet for Pædagogiske Planer skal der udviklet en skabelon, som skal danne rammen for evalueringsarbejdet og som er justeret i forhold til den nye dagtilbudslov 201

5. HVORNÅR?

Der vedtages overordnede politiske mål for Dagtilbudsområdet hvert andet år. På baggrund af de overordnede mål udarbejder kommunens dagtilbud deres Pædagogiske Planer.

De Pædagogiske Planer er 2-årige. Hvert andet år udarbejdes der aktivitetsplaner for arbejdet med de pædagogiske planer.

Dagtilbuddene sender hvert andet år deres Pædagogiske Plan til fagenheden Børn & Kultur, hvor de opbevares hos dagtilbudschefen og den pædagogiske konsulent. Det årlige tilsynsbesøg tager bl.a. udgangspunkt i dagtilbuddets Pædagogiske Plan.

Jf. loven er det Byrådet, der skal:

- godkende den pædagogiske læreplan og vurdere om målene for børnenes læring er rimelige, målbare, relevante og tilstrækkelige, og at aktiviteter og metoder kan føre til målopfyldelse
- drøfte evalueringerne og drøfte hvorvidt dagtilbuddene arbejder tilfredsstillende med metoder og aktiviteter samt tage stilling til, om de giver anledning til yderligere handling

Byrådet har delegeret denne kompetence til forvaltningen. Afrapporteringen forgår som følger:

År 1 - Børne- og Skoleudvalget forelægges et notat omkring tilsyn og status på arbejdet med læreplanstemaerne.

År 2 - Der udarbejdes Faglige Kvalitetsoplysninger jvf. Dagtilbudsloven, som forelægges Børne- Og Skoleudvalget

Pædagogisk Plan 2021